

Tết Nguyên đán là ngày vô cùng thiêng liêng, trẻ ng đời!

Tác Giả: Nguyễn Hữu Hiệp

Chúa Nhật, 24 Tháng 1 Năm 2010 13:29

Với người Việt Nam, Tết Nguyên đán là ngày vô cùng thiêng liêng, trẻ ng đời!

Chính vì lẽ đó mà cho dù là người thu nhập thấp ng tôn giáo nào, giàu hay nghèo, nông thôn hay thành thị... trong nhà, ngoài sân đều quét dọn gọn gàng, sạch sẽ; trên vách thì trang hoàng tranh Tết bao gồm tranh lợn, tranh bò (tổ bình, truyên th...), Tết m tết nh t là trên bàn thờ gia tiên với mâm ngũ quả, n i m i ng i b ng c lòng thành kính c a mình s tr ng th đón r c ông bà v sum h p v i gia đình, c u xin phù h đ trì con cháu năm m i luôn “t n tài, t n lộc, t n bình an”.

□

Mâm ngũ quả ngày Tết - nh: K.H

Đón Tết, nhà nhà đều r t ý thức, s p x p “ch ng trình ăn Tết” r t chi là chu đáo. H tranh th tr ng bông v n th , l t lá mai cho cây tr hoa đúng Tết; xu ng gi ng m y công đ t gò đ thu ho ch s m, vì còn ph i t tay xay, giã (ch không mua, m n ho c xay nhà máy xay xát) h u có lúa th m, n p d o “n u mâm c m” v i nh ng món truy n th ng đ c tr ng dâng cúng ông bà. Đây v a là m t cách báo cáo thành qu lao đ ng v a t t m lòng hi u th o c a con cháu, và cũng nh m th hi n cao nh t đ o lý “u ng n c nh ngu n”, “ăn trái nh k tr ng cây” đ i v i t n nh n, -nh ng b c t n hi n khai kh n, h u hi n khai c v n vô cùng gian lao v t v . Vì c nuôi heo, gà ph i tính toán sao cho đ n Tết thì v a đ cân, đ ký đ ch bi n trăm món ngon, cũng không ngoài cái ý “tr c cúng sau ăn”.

Trong “ba ngày này”, bà con, b n bè l i t thăm vi ng, chúc t ng nhau nh ng đ i u t lành. Nhà nào cũng đ y p nh ng th c, món “chuyên đ ” v Tết. Th là nh ng b a t i c thân m t gia đình đ c d n ra, đầu đầu cũng la li t r u, m i, v a ng p tràn tình c m v a vô cùng “hoành tráng”, b i có th nói nhà ai cũng sáng tr a chi u t i không bao gi v ng khách.

Đãi thi t tình, ăn thi t b ng nên không th không... ngán! N u trên b ván bóng loáng, bên tách trà sen, trà lài nghi ngút khói, các c v n say s a nh c chuy n “h i n m”, thì ngoài sân, các cháu bé đang h n h trong b qu n áo m i, tay không r i mi ng bánh, mi ng k o, và các cô gái đ ng xu n v n mãi nh nh đ tài m t ngon, trái ng t..., còn cánh thanh niên bao gi cũng rôm r r u nghĩa, r u tình, nên... say kh t. Tết mà!

Tết Nguyên đán là i h i hoành tráng nh t trong năm. N u ph n i c c k nghiêm ch nh, thì ph n h i i vô cùng c i m ! Th t v y, trong “ba ngày này” trong dân gian không ai đòi n , phía chính quy n (x a) cũng c i m đ n m c “làm ng ” tr c m t s sinh ho t vui ch i gi i trí, k c ... c b c!

Trong Nam, Tr nh Hoài Đ c ghi trong Gia Đ nh thành thông chí: “Ngày Nguyên đán b t k là

Tết Nguyên đán là ngày vô cùng thiêng liêng, trẻ ng đố i!

Tác Giả: Nguy&#n H&#u Hi&#p

Chúa Nhật, 24 Tháng 1 Năm 2010 13:29

k&#o sang h&#n, l&#n nh&#o, đ&#u no say vui ch&#i, tuy ng&#&i nghèo trong thôn dã cũng đ&#o l&#. T&#o ngày đ&#ng n&#u tr&#o đi, nhà nào cũng đ&#u đua tranh c&#o b&#c vui ch&#i đ&#o trò không ai ngăn c&#m, đ&#n ngày h&#o n&#u m&#i thôi”.

N&#i dung bài về Ăn T&#t truy&#n t&#ng trong dân gian cho th&#y ho&#t c&#nh r&#n rằng c&#a dân quê trong m&#y ngày lo T&#t. H&#o là nh&#ng nông dân quê mùa nên cu&#c s&#ng r&#t gi&#n đ&#o và ch&#t v&#t, nh&#ng không ai không đ&#n m&#i n&#o l&#c cho ngày T&#t.

Cũng l&#o m&#o đ&#o đ&#u, nh&#ng trong đ&#u ki&#n s&#n có c&#a m&#t c&#ng đ&#ng m&#c m&#c và nghèo túng mi&#n thôn dã, nh&#ng hình &#nh lo T&#t x&#a nh&#o gi&#a n&#p, ph&#i lúa, xay b&#t, qu&#t bánh ph&#ng, r&#c lá gói bánh, chèo ghe đi ch&#o mua m&#t, mua trà, gi&#y h&#ng đ&#n vi&#t li&#n, chia th&#t heo (ho&#c đ&#i lúa l&#y th&#t), đ&#t pháo, nh&#u nh&#t say s&#a đ&#n n&#i “sai con v&#o v&#c cây n&#u đem c&#m ngoài hè”... đ&#u hi&#n ra t&#o rõ nh&#o m&#t b&#c tranh s&#ng th&#c - ít l&#m cũng đã trăm năm cách ngày nay.

&#& Tr&#ng n&#u ngày T&#t - Tranh dân gian

T&#t nhiên xong T&#t, c&#nh thi&#u h&#t, n&#o n&#n ph&#i ch&#ng ch&#t lên thêm. Kh&#n kh&#, ch&#t v&#t l&#i v&#y kín đ&#o r&#i c&#nh đ&#u t&#t m&#t t&#i v&#n hoành hành ki&#p nghèo nh&#o m&#i thu&#. Câu k&#t c&#a bài về nói lên tâm tr&#ng ng&#&i nghèo m&#i l&#n T&#t đ&#n, h&#t s&#c “th&#m th&#a”: “Tôi l&#y bác n&#i đ&#ng trông t&#i T&#t”.

Tr&#&c h&#n, ngoài B&#c, vào năm 1685, Samuel Baron (là con c&#a th&#&ng nh&#n Hòa Lan và m&#t ph&#o n&#o B&#c K&#o - sinh &# Hà N&#i kho&#ng g&#n gi&#a th&#o k&#o th&# XVII) trong cu&#n sách c&#a mình nhan đ&#o là Description du Tonquin (S&#o mô t&#o x&#o B&#c K&#o), in năm 1865 t&#i Fort Saint-Georges &# Madras (&#n Đ&#o) tác gi&#o có đ&#o c&#p t&#i vi&#c ng&#&i B&#c K&#o Ăn T&#t đ&#&i m&#t ti&#u đ&#&n nhan đ&#o là “Ngày T&#t”: Thú tiêu khi&#n chính y&#u c&#a h&#o là ngày l&#o T&#t, th&#&ng đi&#n ra vào ngày 25 tháng Giêng, và đ&#&c Ăn m&#ng trong th&#i gian ba m&#&i ngày.

Đ&#o là th&#i gian mà m&#i thú vui đ&#u na ná gi&#ng nhau, &#o n&#i công c&#ng cũng nh&#o trong các gia đình. Ng&#&i ta đ&#ng lên các r&#p hát nh&#o &#o các góc ph&#. Ti&#ng nh&#c nh&#n&#i lên &#o kh&#p m&#i n&#i. Ai n&#y đ&#u ăn u&#ng và ch&#i b&#i bê tha t&#i b&#n. Dù nghèo đ&#n đâu đi n&#a, không có m&#t ng&#&i B&#c K&#o nào l&#i không bày trò thi&#t đ&#i b&#n bè, dù có b&#o r&#i vào hoàn c&#nh ph&#i đi kh&#t cái trong su&#t c&#o năm.

Tác Giả: Nguy n H u Hiệp
Chúa Nhật, 24 Tháng 1 Năm 2010 13:29

Có mặt sự ngụy i coi là năm mới bắt đầu từ ngày 25 tháng Chạp (tuần trăng cuối cùng) khi chi c Qu c n đ c b vào trong mặt cái h p trong mặt tháng tròn - th i gian mà m i hành đ ng c a lu t pháp đ u đ c đình l i, các tòa án đ u đóng c a, các con n không th b b t gi , các khinh t i nh cãi c , u đ , ăn c p v t đ u không b tr ng ph t, và ngay c vì c tr ng ph t các tr ng t i cũng đ c t m hoãn l i, tuy nhiên ng i ta v n c n th n b t gi các th ph m và đem giam chúng l i. (Đ n l i t Vũ Anh Tu n, H i ký 60 năm ch i sách, ch ng VI).

Họ cũng tham gia những cuộc vui chơi mang tính đi dạo, mà đôi nhúm chiêm nghiệm vì có hên xui trong những ngày đầu năm đầu tháng, bởi theo cách hiểu của họ: “đầu năm sao thì cả năm vậy”, cho nên tuy vẫn ăn thua bằng tiền nhưng không sát phết - vui là chính (trẻ con đi bắt cua, chơi cờ chó, cờ quan, cờ triêu phú..., người lớn đánh bài cào, người cao tuổi đánh cờ tướng...); chơi hoa trái (hoa nở rồi đúng Tết hay trước mùa xuân, hoa mau tàn héo; trái ngon hay méo, úng...); văn nhân thì viết câu đối để mừng Xuân, trích hoặc khai bút đầu năm (ý nghĩa và nét bút bay bổng hay nặng nề), bói dân gian: xem địa hộ (chín đũa hay “lòng tôm”); nghe tiếng con vật kêu đầu tiên lúc giao thừa (chú t kê: có điếm lành; chim cú kêu: có tang...); tên của người đi nhà đầu năm (tốt, đẹp hay bình thường); tuổi (khách đến, đi với chủ gia thu có vẻ “tam hạp” hay “tứ hành xung”?); thành phần xã hội, thái độ (giàu sang hay rách rưới, có địa vị hay không, vui hay buồn...).

Thành ra cái “phần hồn” của Tội đồ hàm chứa những nét đẹp rất đáng yêu.